

ÄRGE UNUSTAGEM EELKÄIJAJD

18. MÄRTSIL TÄITUS 80 ELUAASTAT ENN SALUVEERIL —
ALUVERE KOOLI KAUAAGESSEL JUHATAJAL.

Septembris 1929 määrati kevadel Rakvere Õpetajate Seminari lõpetanud 19-aastane Ernst Schwarzberg — Enn Saluveer — Aluvere algkooli juhataja kohusetäitjaks. Tema kolleegiks sai õpingukaaslane prl. Amanda Vall. Oma mälestustes kirjutab E. S.: «Esimeseks tööks oli mul naaberiperest vikati laenamine. Sellelgi niitsin ära kõik takjad koolimaja ümber, sest need olid nii suureks kasvanud, et mina väikese mehena ei ulatunud isegi neist välja paistma.» Algas süstemaatiline töö kooli maine tõstmiseks. Koolis alustasid tööd segakoor, rahvatantsurühm, võimlejad, näitetrupp. Esimene koolipidu tõi nii palju rahvast kokku, et inimestel ei olnud kusagil istuda. Paljud pidid ukse taha jääma. Tulemuseks oli, et kohalikud elanikud asusid kooli poolele. Algas võitlus kohaliku vallavolikoguga, sest kooliruumid vajasid laiendust, kaev puurimist, alustada tuli kooliaia rajamist, sõeditükk spordiplatsiks muutmist.

Ettevõtmised õnnestusid. 1932. aastal valmis juurdeehitus, milles paiknesid klassiruumid, jalutusruum, kooliteenija ja õpetaja korter. Koolijuhataja sai kolmetoalise korteri hoone teisel korrusel.

Et õpilaste arv suurenes, tuli 1934. a. koolimaja taas laiendada. Ruumide laienedes sai Aluverest 6-kl. algkool kolme klassikomplektiga. Nüüd oli Sõmeru vallas juba kaks 6-klassilist algkooli, esimene oli Kohala.

1937. aastal sai Amanda Vallist Enn Saluveeri abikaasa.

1938. aastal läks Enn Saluveer Tartu linna neljandasse algkooli muusikaõpetajaks. Kutsuja oli Virumaa mees Jüri Parijõgi. Enn Saluveer ise ütleb: «Lahkumine Aluverest polnud sugugi kerge, sest olin sinna jätnud oma elutöö.»

Ülikoolilinna ihaldas iga noor õpetaja. Muusikaõpetajana oli Enn Saluveeril suur koormus:

poistekoor, mandoliiniorkester, õhtuti ÜENÜ Tartu osakonna sega- ja meeskoor. Õötunnid kulusid õppimisele. 1940. aasta mais sooritas noormees ülikooli õigusteaduskonna lõpueksamid, 1941. juunis aga samas keskkooliõpetaja kutseksami, mis võimaldas õpetada ühiskonna- ja kodanikuteadust.

1942. aastal kutsuti Enn Saluveer Järvamaa koolinõunikuks. Nüüd sai noor perekond jälle kokku: Amanda lahkus koos kahe pojaga Aluvere õpetaja kohalt. Uueks elupaigaks sai Türi.

1944. a. lahkusid Saluveerid kodumaalt, jättes kõik, mis oli vaevaga muretsetud.

1947. aastast sai perekonna uueks kodukohaks Inglismaal asuv ülikoolilinn Cambridge. Algas oli raske, kuid visadus ja töökus tagasid võimaluse õppi-da Cambridge'i ülikoolis ja 1955. aastal oli võõral maal võõras keeles omandatud õpetaja kutse. Töökohaks sai ülikoolilinna lähedane kolledž. Sellest õppeasutusest siirdus E. S. 1975. a. pensionile, olles töötanud seal 21 aastat, esialgu matemaatikaosakonna juhatajana, hiljem direktori abina. Koolitöö lõppes, kuid mitte õppimine. Ta on Rahvusvaheliste Juristide Kogu Briti osakonna liige. Suureks hobiks on muusika. Valminud on hulk koorilaule.

Võõrsil on üles kasvatatud ja haridus antud kahele pojale, kes nüüdseks ise perekonnaisad. Peres oli kodusoojust ja üksteise toetamist kuni 11. jaanuarini k. a. Siis lahkus manalateele Amanda Saluveer. Endist Aluvere õpetajat meenutavad tema õpilased tänutundega.

Virumaal ja Rakveres elab veel Enn Saluveeri õpingukaaslasid RÕS-ist ja muidugi õpilasi Aluvere päevilt. Endist koolijuhatajat pole unustanud ka Aluvere kooli praegused koolmeistrid. Meie kõikide parimad soovivad teenekale koolimehele ja eestluse edendajale Inglismaal.

Aino KURMISTE,
Aluvere kooli õpetaja